

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

TRẦN HỮU TÍNH

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ SỬ DỤNG ĐẤT NÔNG
NGHIỆP VÀ ĐỀ XUẤT CÁC GIẢI PHÁP NHẪM
PHÁT TRIỂN THEO HƯỚNG SẢN XUẤT NÔNG
NGHIỆP VEN ĐÔ Ở HUYỆN HOÀI ĐỨC,
THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Thái Nguyên – 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

TRẦN HỮU TĨNH

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ SỬ DỤNG ĐẤT NÔNG
NGHIỆP VÀ ĐỀ XUẤT CÁC GIẢI PHÁP NHẪM
PHÁT TRIỂN THEO HƯỚNG SẢN XUẤT NÔNG
NGHIỆP VEN ĐÔ Ở HUYỆN HOÀI ĐỨC,
THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

Chuyên ngành: Quản lý đất đai

Mã số: 60.85.01.03

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THẾ HUẤN

Thái Nguyên – 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan những số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 15 tháng 3 năm 2016

Tác giả luận văn

Trần Hữu Tĩnh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành thành được Luận văn này, tôi đã nhận được sự chỉ bảo rất tận tình của TS. Nguyễn Thế Huân, sự giúp đỡ, động viên của các thầy cô giáo Khoa Quản lý Tài nguyên, Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên.

Nhân dịp này cho phép Tôi được bày tỏ lòng biết ơn chân thành, sâu sắc đến TS. Nguyễn Thế Huân và các thầy cô giáo Khoa Quản lý Tài nguyên đã giảng dạy, đóng góp ý kiến, tạo điều kiện cho tôi học tập và hoàn thành luận văn của mình.

Tôi xin chân thành cảm ơn Cán bộ các Phòng, Ban của UBND huyện Hoài Đức như: Phòng Tài nguyên và Môi trường, Phòng Kinh tế Hạ tầng, Phòng Thống kê và chính quyền các xã trong huyện Hoài Đức cùng các anh chị đồng nghiệp đã giúp đỡ tôi trong quá trình công tác và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Bố, Mẹ, vợ, cùng các con và người thân trong gia đình, bạn bè đã làm chỗ dựa tinh thần vững chắc cho tôi học tập, công tác và hoàn thành luận văn.

Tác giả luận văn

Trần Hữu Tĩnh

MỤC LỤC

	Trang
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG	vi
DANH MỤC CÁC HÌNH	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu của đề tài	2
2.1. Mục tiêu tổng quát.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể	2
3. Ý nghĩa của đề tài.....	2
3.1. Ý nghĩa khoa học.....	2
3.2. Ý nghĩa thực tiễn	2
Chương 1: TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU	3
1.1. Một số vấn đề về sử dụng đất nông nghiệp	3
1.1.1. Khái niệm về đất, đất nông nghiệp và tình hình sử dụng đất nông nghiệp	3
1.1.2. Đặc điểm sử dụng đất nông nghiệp vùng khí hậu nhiệt đới	4
1.1.3 Vấn đề suy thoái đất nông nghiệp	5
1.1.4. Nguyên tắc và quan điểm sử dụng đất nông nghiệp.....	6
1.2. Hiệu quả và xu hướng sử dụng đất nông nghiệp ven đô	8
1.2.1. Khái quát về hiệu quả và hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp	8
1.2.2. Đặc điểm và phương pháp đánh giá hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp	12
1.3. Những xu hướng sử dụng đất nông nghiệp trên thế giới và ở Việt Nam	13
1.3.1. Những xu hướng phát triển nông nghiệp trên thế giới	13
1.3.2. Xu hướng phát triển nông nghiệp ở Việt Nam.....	14
1.3.3. Sự cần thiết phải sử dụng đất nông nghiệp theo hướng phát triển bền vững .	15
1.4. Những nghiên cứu liên quan đến nâng cao hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp.....	15

1.4.1. Một số nghiên cứu trên thế giới	15
1.4.2. Một số nghiên cứu tại Việt Nam	16
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	18
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	18
2.2. Nội dung nghiên cứu	18
2.2.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội của huyện Hoài Đức, thành phố Hà Nội .	18
2.2.2. Đánh giá hiện trạng sử dụng đất và tình hình biến động đất đai của huyện Hoài Đức.....	18
2.2.3. Đánh giá hiệu quả các loại hình sử dụng đất nông nghiệp trên địa bàn huyện Hoài Đức.....	18
2.2.4. Đề xuất giải pháp nhằm phát triển theo hướng sản xuất nông nghiệp ven đô ở huyện Hoài Đức	18
2.3. Phương pháp nghiên cứu	19
2.3.1. Phương pháp điều tra thu thập thông tin thứ cấp	19
2.3.2. Phương pháp điều tra thu thập thông tin sơ cấp.....	19
2.3.3. Phương pháp thống kê, xử lý số liệu	19
2.3.4. Phương pháp chuyên gia, chuyên khảo	21
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	22
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội huyện Hoài Đức, Thành phố Hà Nội.....	22
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	22
3.1.2. Thực trạng phát triển kinh tế - xã hội	25
3.2. Đánh giá hiện trạng sử dụng đất và tình hình biến động đất đai của huyện Hoài Đức.....	30
3.2.1. Đất nông nghiệp.....	31
3.2.2. Đất phi nông nghiệp.....	33
3.2.3. Đất chưa sử dụng.....	33
3.2.4. Biến động về đất đai của huyện Hoài Đức giai đoạn 2010 - 2014.....	33

3.3. Đánh giá hiệu quả các loại hình sử dụng đất nông nghiệp trên địa bàn huyện Hoài Đức	35
3.3.1. Hiện trạng cây trồng và các loại hình sử dụng đất nông nghiệp	35
3.3.2. Hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp của huyện Hoài Đức	40
3.4. Đề xuất giải pháp nhằm phát triển theo hướng sản xuất nông nghiệp ven đô ở huyện Hoài Đức	56
3.4.1. Phương hướng phát triển nông nghiệp Hoài Đức trong xu thế đô thị hoá	56
3.4.2. Những giải pháp chủ yếu nhằm phát triển theo hướng nông nghiệp ven đô ở huyện Hoài Đức	58
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	70
1. Kết luận	70
2. Kiến nghị	71

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- I. Tài liệu tiếng Việt
- II. Tài liệu tiếng Anh

PHỤ LỤC

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 3.1: Giá trị sản xuất các ngành kinh tế nông thôn 2010 - 2014.....	26
Bảng 3.2: Cơ cấu kinh tế các ngành huyện Hoài Đức 2010 - 2014.....	26
Bảng 3.3: Tăng trưởng kinh tế giai đoạn 2010 - 2014.....	27
Bảng 3.4: Biến động đất giai đoạn 2010 - 2014 huyện Hoài Đức.....	34
Bảng 3.5: Hiện trạng các cây trồng chính huyện Hoài Đức.....	36
Bảng 3.6: Hiệu quả kinh tế các loại hình sử dụng đất tiểu vùng 2.....	42
Bảng 3.7: Hiệu quả kinh tế các loại hình sử dụng đất tiểu vùng 1.....	43
Bảng 3.8: Mức đầu tư lao động và thu nhập bình quân trên ngày công lao động của các kiểu sử dụng đất tiểu vùng 1.....	48
Bảng 3.9: Mức đầu tư lao động và thu nhập bình quân trên ngày công lao động của các kiểu sử dụng đất tiểu vùng 2 (tính trên 1 ha).....	49
Bảng 3.10: Tổng hợp mức đầu tư lao động và thu nhập bình quân trên ngày công lao động của các loại hình sử dụng đất.....	51
Bảng 3.11: So sánh mức đầu tư phân bón thực tế tại địa phương với tiêu chuẩn bón phân cân đối và hợp lý.....	53

DANH MỤC CÁC HÌNH, PHỤ LỤC

Phụ lục 1: LUT rau - màu ở xã Song Phương

Phụ lục 2: Ảnh LUT chuyên lúa xã Đức Thượng

Phụ lục 3: Cánh đồng ngô trong LUT lúa - màu

Phụ lục 4: LUT chuyên rau màu tại xã Song Phương

Phụ lục 5: LUT chuyên trồng cây ăn quả tại xã Đắc sở

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Đối với tất cả các quốc gia, đất đai là nguồn tài nguyên vô cùng quý giá, là tư liệu sản xuất đặc biệt, là bộ phận hợp thành quan trọng của môi trường sống, là địa bàn phân bố và tổ chức các hoạt động kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng. Trong nông nghiệp đất đai không những là đối tượng lao động mà còn là tư liệu sản xuất không thể thay thế.

Nền sản xuất nông nghiệp nước ta với những đặc trưng như: sản xuất còn manh mún, công nghệ lạc hậu, năng suất chất lượng còn chưa cao, khả năng hợp tác, liên kết cạnh tranh trên thị trường và sự chuyển dịch cơ cấu sản xuất hàng hóa còn yếu. Diện tích đất nông nghiệp đang ngày càng bị thu hẹp do sức ép của quá trình đô thị hóa, công nghiệp hóa và sự gia tăng dân số thì mục tiêu nâng cao hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hóa là hướng đi hết sức cần thiết nhằm tạo ra hiệu quả cao về kinh tế đồng thời tạo ra tính đột phá cho phát triển nông nghiệp của từng địa phương cũng như cả nước.

Hoài Đức nằm cách trung tâm Hà Nội 16km về phía Tây, có diện tích là 82,4km², dân số là 190.612 người. Sau khi Hoài Đức sát nhập vào Hà Nội, tốc độ đô thị hóa diễn ra ngày càng nhanh, nhu cầu quỹ đất để thực hiện công nghiệp hoá, hiện đại hoá, đô thị hoá đã gây áp lực lớn lên nguồn tài nguyên đất đai. Đặc biệt là đất nông nghiệp đang đứng trước nguy cơ bị giảm mạnh về số lượng và chất lượng. Vì vậy, việc sử dụng đất đai ở ngoại thành một cách hiệu quả, bền vững đang là vấn đề mang tính cấp thiết cao.

Từ thực tế trên, cho thấy việc đánh giá và đưa ra hướng sử dụng đất hợp lý, hiệu quả nhằm phát triển nông nghiệp ven đô cho huyện Hoài Đức là rất cần thiết. Trên cơ sở đó chúng tôi tiến hành nghiên cứu đề tài: ***“Đánh giá hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp và đề xuất các giải pháp nhằm phát triển theo hướng sản xuất nông nghiệp ven đô ở huyện Hoài Đức, Thành phố Hà Nội”***.